

ABC/ Cinemien

presenteert

La Siciliana Ribelle

Een film van Marco Amenta

Nederlandse release: 3 september 2009

Beeldmateriaal en persmappen van alle actuele Cinemientitels
kunnen gedownload worden van de sites: www.cinemien.nl of vanaf www.filmdepot.nl

La Siciliana Ribelle –synopsis

Rome, 1992. Mijn begrafenis zal plaatsvinden in besloten kring, met enkel diegenen die me geholpen hebben met mijn strijd voor gerechtigheid. Mijn moeder mag zeker niet aanwezig zijn en mag me niet meer zien na mijn dood.

Deze woorden schreef Rita Atria in haar dagboek. Op 5 november 1991, verscheen de zeventienjarige Siciliaanse Rita Atria voor de anti-maffia rechter om de moord op haar vader en broer te wreken, beide 'mannen van eer' in de beruchte maffiagroep Cosa Nostra. Voor de eerste keer brak een jonge vrouw, lid van een maffiafamilie, de wet van de stilte, de *omerta*. Vanaf die dag zijn haar dagen geteld. Ze heeft niet meer dan 9 maanden nog te leven.

Verstoten door haar moeder en vriend, bedreigd en verstoten door het hele dorp is Rita gedwongen Sicilië te verlaten. Ze duikt onder in Rome, waar anti-maffia magistraat Paolo Borsellino haar onder zijn vleugels neemt en steunt in haar strijd om gerechtigheid.

Gebaseerd op het verhaal van Rita Atria en rechter Paolo Borsellino.

Lengte 113 min. /Taal: Italiaans /Ondertiteling: Nederlands /Land: Italië 2008

La Siciliana Ribelle - cast

Rita Atria

Jonge Rita Atria

Vito

Jonge Vito

Rita's broer

Don Michele

Don Salvo

Don Micheles vrouw

Paolo

Tano

Bruni

Anna

Campisi

Rechter

P.M. Parsi

Lorenzo

Teresa

Bellafiore

Veronica D'Agostino

Miriana Faja

Francesco Casisa

Lorenzo Rosone

Carmelo Galati

Marcello Mazzarella

Mario Pupella

Lucia Sardo

Giulia Andò

Roberto Bonura

Paolo Briguglia

Giusi Cataldo

Lollo Franco

Gérard Jugnot

Manuela Mulé

Primo Reggiani

Filomena Salerno

Salvatore Schembari

La Siciliana Ribelle - crew

Regie

Scenario

Productie

Muziek

Cinematographie

Montage

Marco Amenta

Marco Amenta, Sergio Donati, Gianna Romoli

Simonetta Amenta, Tilde Corsi, Gianni Romoli

Pasquale Catalano

Luca Bigazzi

Mirco Garrone

La Siciliana Ribelle – Marco Amenta

“Een gevoelig onderwerp: de doden weer tot leven brengen en de levende aan het praten krijgen.”

-- Marco Amenta naar aanleiding van zijn documentaire *Diario di una siciliana ribelle* (1997)

Regisseur Marco Amenta (Palermo, 1970) is geboren op Sicilië, op 11 augustus 1970, en begon zijn carrière als fotojournalist voor Gamma Pers Agentschap en vele Italiaanse bladen, zoals 'Il Giornale di Sicilia'. Om zijn horizon te verbreden, verhuisde hij naar Parijs en volgde hij een filmopleiding. Na als cameraman aan korte films meegewerkt te hebben, maakte Amenta als regisseur twee documentaires: *Born in Bosnia*, tijdens het Bosnische conflict, voor de Franse televisie, en in Cuba *Lettre de Cuba* (winnaar van de Franse prijs 'Rouletabille 95'). In 1995 startte hij, dankzij een subsidie van de Franse Minister van Jeugdzaken, samen met de Franse regisseur Florent Marcie, zijn eigen productiemaatschappij Odissea. In 1997 produceerde en regisseerde hij *Diario di una siciliana ribelle*. Sinds 1992 woont hij afwisselend in Parijs en Palermo waar hij onlangs een nieuwe productiemaatschappij is gestart, Eurofilm. *Diario di una siciliana ribelle* bewerkte hij in 2009 uiteindelijk tot zijn speelfilm *La Siciliana Ribelle*.

"In deze film over de Maffia, is de Maffiabaas niet de held, hij is geen bekende acteur, hij is niet knap, charmant of moedig... Het tegenovergestelde zelfs: het verhaal wordt verteld in de eerste persoon door Rita, een Siciliaans meisje die opgroeide in een Maffia-familie, om zo de feitelijke waarheid te kunnen laten zien, de lelijkheid, de lafheid, de droefheid van de zogenaamde 'rechtschapen' mannen, of liever gezegd, niet zo rechtschapen mannen.

De enige echte moedige persoon is Rita Atria en deze film is een eerbetoon aan haar. Door haar eigen voorbeeld, heeft Rita laten zien dat het altijd mogelijk is om tegen een vijand te vechten die onoverwinnelijk, onaantastbaar lijkt, zoals de Maffia. Rita leert ons hoe we onze middelmatigheid en indolentie van ons af kunnen schudden, hoe we een lot kunnen weigeren, en lot dat ons is opgelegd door geweld, sociale conventies, door de stille wetten der gewoonte of door het verhaal van onze familie.

Rita is dood. Maar haar eigen ster, zoals ze beschrijft in haar eigen dagboek, zal voor altijd schijnen, ter nagedachtenis van de mens... Terwijl al diegenen die niet in opstand durven te komen, zoals Rita's moeder, door zullen leven, maar zij zullen altijd slaven zijn."

Filmographie:

- *La Siciliana ribelle* (2009)
- *Il Fantasma di Corleone* (2005)
- *L'ultimo Padrino* (2004)
- *Diario di una siciliana ribelle* (1997)
- *Lettre de Cuba*
- *Born in Bosnia*

La Siciliana Ribelle – Cosa Nostra

Cosa Nostra ('onze zaak') is de naam van de overkoepelende criminele organisatie van de verschillende Siciliaanse maffiafamilies.

Structuur

De structuur van de organisatie is strikt gecompartmenteerd in zgn. *famiglie* (families) waarin alle betrokkenen elkaar kennen en bestuurd worden door een *capomandamento* (districtscommandant). Iedere familie beheerst een duidelijk afgebakend gebied, dat in zones is onderverdeeld die bestuurd worden door een *capobastone* (stafcommandant). Elke capomandamento vertegenwoordigt de eigen familie in de *cupola* (koepel), een collegiaal orgaan dat het bestuur over Cosa Nostra uitoefent.

De belangrijkste families uit deze organisatie zijn die van Catania en Palermo, maar vooral die van Corleone, die halweg de jaren negentig de macht binnen de Cosa Nostra naar zich toe hebben weten te trekken. Hoewel het bestaan van deze criminele organisatie lange tijd werd ontkend, heeft de organisatie van oudsher connecties met het bedrijfsleven en de politiek. De Italiaanse christendemocratische partij Democrazia Cristiana was betrokken bij de maffia, waarbij Giulio Andreotti die enige malen minister en minister-president geweest is, een grote rol heeft gespeeld. De christendemocraten werden op hun beurt gesteund door de VS vanwege de angst voor het communisme.

Strategie

De criminele strategie van Cosa Nostra is tweezijdig: aan de ene kant het zekerstellen van het beheersen van het territorium waar zij is gevestigd; aan de andere kant de heffing van een soort *belasting* op alle bedrijfsmatige activiteit in dat gebied (de zogeheten *pizzo* ("beschermingsgeld")) en de nietsontziende en directe bestraffing van wie dan ook die de rondgestuurde voorschriften overtreedt, en het corrumperen van de politieke macht en de functionarissen van de staat, met smeergeld en stemmen, om zo een onschendbaarheid te verkrijgen en een voet tussen de deur van het systeem om zo de politieke macht naar eigen goeddunken te kunnen misbruiken. Deze combinatie van onschendbaarheid en macht biedt Cosa Nostra de mogelijkheid om om het even welke vijand het hoofd te bieden, hetzij andere misdadigers, hetzij overheidsorganen. Ze zijn ervan verzekerd dat zij altijd een beschermde vluchtplaats hebben en invloedrijke vrienden tot wie zij zich kunnen wenden.

Oude codes

De maffia heeft lang gehandeld volgens bepaalde codes die hen verboden in oneerbare zaken betrokken te zijn zoals drugshandel en prostitutie. Drugshandel werd echter wel gevoerd. Er werd dan voor gezorgd dat alle drugs naar de (vaak Amerikaanse) klanten ging. Op die manier werden de eigen kinderen beschermd tegen de heroïne.

Een paar van de oudste codes binnen de maffia zijn de Omertà en de Vendetta.

- De Omertà houdt in dat wat er ook gebeurt, je met niemand over je familie zaken praat; je houdt je mond gesloten tegen de autoriteiten. De straf op het breken van de omertà is dat je wordt vermoord, waarbij er een rat in je mond wordt achtergelaten.
- Vendetta is de bloedwraak: wie een lid van een familie doodt, zal door die familie bestraft worden met de dood. Gedood wordt ook diegene die zich tegen de bendes verzet.

Maffia nu

Er wordt politiek nauwelijks aandacht aan besteed en er is veel minder zicht op wat de Cosa Nostra op het moment aan het doen is. Een ding kan wel gezegd worden; de maffia heeft de wereld om zich heen nodig om voort te bestaan en dus ook de politiek.

La Siciliana Ribelle – Maffia de jaren 90

De jaren '90 en de gemiste revolutie

De jaren '90 zijn roerige jaren met een sprankeltje hoop. 40 Jaar hebben de Italianen toegekeken hoe de DC, de Christen Democraten olv Giulio Andreotti, continu van gedaante verwisselde -met gemiddeld een kabinet per jaar-, maar sinds de WOII onveranderd de macht bleef behouden. In de jaren '80 moet DC een beetje van haar macht inboeten en zwaait de PSI, de socialistische partij olv Bettino Craxi de scepter. Het zijn jaren van grote welvaart en iedereen in Italië profiteert mee van deze hausse in de economie.

Iedereen weet echter al decennia dat het systeem door en door verrot en corrupt is, maar niemand zegt of doet iets. Totdat enkele begeesterte en charismatische magistraten -allen van Siciliaanse afkomst en werkend op Sicilië, een anti-maffia pool opzetten. Niet één magistraat die aan een case werkt, maar een 'pool', om te voorkomen dat wanneer een van hen wordt vermoord, de anderen verder kunnen. Ze weten waar ze mee bezig zijn en met wie ze te maken hebben.

Onder de bezielende leiding van magistraten **Paolo Borsellino** en **Giovanni Falcone** wordt er kei en kei hard gewerkt in de jaren '80 om iets tegen de maffia te doen. Zij beginnen met samenwerken met een aantal mafiosi. Om de aandacht af te leiden van de bekentenissen van deze mafiosi, blaast de maffia in 1986 een trein op. Maar de pool gaat gewoon door en in 1987 meldt zich zelfs de eerste "pentito" (spijtoptant), Tommaso Buscetta. Voor het eerst in de geschiedenis wordt door een grote maffiabaas de omertà (zwijgplicht) verbroken. Hierdoor krijgt de rechterlijke macht ook eindelijk inzicht in hoe de maffia te werk gaat.

Ondanks de tegenwerkingen van de maffia, maar ook vanuit de politiek -zowel Borsellino als Falcone doen herhaaldelijke verzoeken om hulp van de Staat, maar krijgen deze niet of zeer vertraagd-, komt er wederom een maxi-proces tegen zo'n 465 mafiosi; 324 beklaagden worden schuldig bevonden en krijgen in totaal 2665 jaar cel.

In het Noorden is ook de grote schoonmaak begonnen. Het is begin jaren '90 wanneer olv openbaar aanklager **Antonio di Pietro** en zijn pool "**Mani Pulite**" (schone handen) op heterdaad Mario Chiesa, een bejaardenhuis directeur, op 27 februari 1992 in Milaan, betrappen op het aannemen van smeergeld. Dit 'kleine' voorval wordt gezien als het einde van de Eerste Republiek en is de aanzet tot een lange reeks van smeergeldschandalen die naar boven komen (Tangentopoli), banden tussen politiek en maffia die worden blootgelegd, corruptie praktijken die aan het licht komen, juridische onderzoeken die worden ingesteld naar grote kopstukken als Craxi, Andreotti en vooralsnog groot ondernemer en mediamagnaat Berlusconi. Veel "Palazzi", de gebouwen waarin de macht zetelt, vallen één voor één om.

Italië staat aan de beginavond van de Tweede Republiek. Zo wordt er ook openlijk over gesproken in Italië. Door het hele land waait een nieuwe wind, een wind van hoop. Niemand is geschrokken -hooguit op wat corrupte lieden en mafiosi na-, want iedereen wist dit al lang, maar nu kwam het naar buiten. Nu durfden de mensen te geloven dat het zo niet langer hoefde, dat het heel misschien toch anders kon.

Voor het eerst wordt er op Sicilië gedemonstreerd tegen de maffia. Dit 'woord' werd tien jaar ervoor niet eens uitgesproken! De maffia bestond niet, werd er altijd op het eiland verklaart. En nu liepen de mensen met ontblote handpalmen in de lucht te demonstreren. Door enkele journalisten werd er zelfs gesproken van een 'Palermitaanse lente', Van Noord naar Zuid wil men opnieuw beginnen; met schone lei de 'Tweede Republiek' in.

Bij de verkiezingen begin jaren '90 verliezen zowel de oude machthebbers van de Christen Democraten als de Socialisten; de partijen (mede door alle schandalen) worden opgeheven. Protestpartij Lega Nord wint fors de verkiezingen, maar er kan geen coalitie gevormd worden.

Tussen 1992 en 1994 is er sprake van een soort machtsvacuüm, waar er geen stabiele regering gevormd kan worden en zelfs het kiezen van een nieuwe president onmogelijk lijkt. (dit is ook te zien in de film "Il Divo").

De magistraten Giovanni Falcone en Paolo Borsellino worden samen met hun lijfwachten op brute wijze vermoord door bomaanslagen. Het is ongekend voor de maffia om zo in de openbaarheid te treden met hun acties; kennelijk werd het hen echt te heet onder de voeten. Speculatief is hierbij is de vraag 'is het de criminele organisatie die de Staat ondermijnt?' of 'is het de Staat is die zichzelf ondermijnt dmv een criminele organisatie?'.

Desondanks gaan de arrestaties en de aanklachten onverminderd door, maar er is sprake van een zekere politieke impasse. Deze wordt doorbroken wanneer op 26 januari 1994 Berlusconi besluit in de politiek te stappen en amper 2 maanden later op 28 maart 1994 wordt Berlusconi minister president van Italië.

Rechter Antonio Di Pietro wordt niet vermoord, maar wordt monddood gemaakt door herhaaldelijke politieke aanvallen van premier Berlusconi en in december van dat jaar verklaart hij zo niet te kunnen functioneren en legt hij z'n ambt neer.

Vanaf het aantreden van Berlusconi -ook al valt zijn kabinet in dat zelfde jaar- is alles weer terug bij het oude.

Zoals mooi gezegd in "Il Gattopardo" (de tijgerkat): 'Alles moet veranderen opdat alles bij het oude blijft'.

La Siciliana Ribelle

04 sept 1974	geboren Rita Atria		Jaren '80: Jaren van weelde en rijkdom en iedereen in het land geniet mee, olv de socialisten met Bettino Craxi als grote monarch aan het bewind. Z'n grote vriend Berlusconi wordt aan z'n TV imperium geholpen.
18 nov 1985	† Don Vito Atria (42 jr)	eind 1987	Maxi-processen op gang olv Falcone en z'n anti-maffia pool. 456 maffiosi opgepakt, ook grote kopstukken als Provenzano; 324 gearresteerd. Eerste spijtoptant in de geschiedenis; Tommaso Buscetta.
24 juni 1991	†broer Nicola (27 jr) ----- EINDE VAN DE	EERSTE	REPUBLIEK -----
		27 febr 1992	arrestatie Mario Chiesa (begin Mani Pulite in Milaan/ tangentopoli olv Antonio Di Pietro)
		06 april 1992	verkiezingen (DC –Andreotti- verliest voor het eerst in geschiedenis (in noord & zuid); grote overwinning voor de Lega Nord (proteststemmen) Land is bestuurloos geen meerderheid.
		23 april 1992	† magistraat Giovanni Falcone (bomaanslag bij Capaci)
		25 april 1992	Scalfaro president (na 16 rondes!)
19 juli 1992 26 juli 1992	† Paolo Borsellino † Rita Atria (17 jr)	-----1992	Verscheidene bomaanslagen in Milaan, Florence ('mafia rules')
		15 jan 1993	arrestatie Toto Riina (mafia kopstuk)
		-----1993	de val van de "Palazzi" (oude machtbolwerken vallen om)
		18 april 1993	Referendum over de Senaat
		13 jan 1994	Premier Ciampi treedt af
		16 jan 1994	President Scalfaro schrijft met tegenzin nieuwe verkiezingen uit
		26 jan 1994 28 mrt 1994	Berlusconi besluit de politiek in te stappen Berlusconi wint de verkiezingen

--	--	--	--

La Siciliana Ribelle – Rita Atria

Rita Atria wordt geboren op 4 september 1974 te Partanna (Sicilië) en komt door zelfmoord om het leven te Rome op 26 juli 1992. Zij was een belangrijke getuige geweest in de strijd tegen de Maffia. Rita was een van de eerste 'testimone di giustizia'; dit is anders dan een 'pentito' (spijtoptant), want een testimone di giustizia heeft immers nooit iets strafbaars gepleegd.

Rita groeit op in een familie van mafiosi. Haar vader, Don Vito Atria, is een 'gerespecteerde' man in het stadje en staat bekend iedereen te helpen waar nodig. Hij is een "paciere" (van 'pace' dat vrede betekent, 'brenger van vrede'). Haar vader, met wie Rita een innige band heeft, wordt 2 dagen na het huwelijk van zijn zoon Nicola met Piera Aiello, vermoord. Het zijn de jaren waarin de Corleonesi familie aan het opkomen is en oude maffia 'families' (clans), zoals oa. de Ingoglia familie en de Accardo uit de Belice vallei, waarin Partanna ligt, op koelbloedige wijze één voor één worden vermoord.

Nicola is ook al lid van de Cosa Nostra, net als zijn vader dat was, en wil zich wreken. Rita klampt zich na de dood van haar vader vast aan haar broer Nicola, als ook aan haar schoonzus Piera Aiello (in de film niet aanwezig). Via haar broer Nicola komt Rita vele ins en outs te weten over de Maffia in Partanna; zij begint alles bij te houden en op te schrijven, zodat ze goed voorbereid zijn om zich op een dag te kunnen wreken. Nicola krijgt echter niet de tijd, want in 1991 wordt Nicola zelf, in z'n pizzeria, door de Maffia vermoord. Zijn vrouw Piera Aiello die niet uit een familie van mafiosi komt en altijd tegen de praktijken van haar man is geweest besluit samen te werken met de justitie, om zo een nieuw leven te kunnen starten. Zij wordt snel in Rome ondergebracht en leeft daar ondergedoken met haar dochtertje Vita Maria.

Het vriendje van Rita, Calogero, besluit hierdoor z'n relatie met haar te verbreken, omdat zij de schoonzus is van iemand die samenwerkt met justitie. (in de film is dit anders; in het echt laat Rita later door haar bekentenissen hem ook oppakken).

De band met haar moeder is moeizaam en Rita wil niet zoals haar moeder zich in stilte hullen. Ze wil 'gerechtigheid', maar ze kan dit niet doen zoals de mannen dat in haar leefomgeving doen door naar de wapens grijpen. Rita besluit op slechts 17 jarige leeftijd op 15 november 1991, haar schoonzus te volgen, en ook naar de justitie te stappen, om zo de dood van haar vader en broer te kunnen wreken.

Aan Paolo Borsellino, de procureur van het gerechtshuis in Marsala, doet Rita haar hele verhaal. Vele maffialeden uit haar dorp en omstreken worden hierdoor opgepakt. Zodra er vermoed wordt dat Rita samenwerkt met justitie wil niemand meer met haar praten, zelfs haar moeder wil niets met haar te maken hebben. Ze heeft de omertà (zwijgplicht) verbroken, wat een schande is voor de familie en dus helemaal voor de moeder. De eerbreek is immers het bewijs dat zij geen goede moeder is geweest, anders was haar kind nooit gaan praten. Ze heeft het verschil in goed en kwaad niet weten mee te geven; spreken is fout, zwijgen is goed. Ook haar oudere zus, Annamaria, die al jaren in Milaan woont, weigert haar te zien omdat ze er niet bij betrokken wilt raken. Het leven van Rita in Partanna is niet meer zeker en al snel wordt ze door Borsellino verplaatst naar Rome om daar op een schuilplek onder valse naam te leven.

Ondanks haar eenzaamheid, -totaal ontworteld en zonder een duidelijke toekomst-, zal Rita wel contact hebben met haar schoonzus (ze leven ook een tijdje in hetzelfde huis) en ze krijgt ondanks de situatie een vriendje, Gabriele (in de film Lorenzo). Borsellino zorgt er voor dat vrouwelijke rechters als Alessandra Camassa haar op haar gemak stellen en zij doen er alles aan om de verhoren zo sereen en prettig mogelijk te laten verlopen. Rita heeft nooit deelgenomen

aan een rechtszitting en heeft ook nooit oog in oog gestaan met de maffiosi die zij aangeklaagd heeft (in de fim is dit anders).

Borsellino, ook 'oom Paolo' genoemd, wordt als een vader voor haar. Door zijn humane, warme en begripvolle houding krijgt Rita langzaam aan een ander beeld van de justitie. Haar hele referentie- en emotionele kader is in die paar maanden overhoop en onderuit gehaald, alleen Borsellino weet op beide terreinen 'de sterke man-figuur' voor haar te zijn en haar zo steun, vertrouwen en een nieuw kader te geven. Als hij wordt vermoord door de bomaanslag in Via Amelio, in Palermo, na een bezoek aan z'n moeder, stort de wereld van Rita in. Ze schrijft in haar dagboek:

'Borsellino je bent gestorven voor iets waarin je geloofde, maar zonder jou ben ik dood.'

Een week na de aanslag, berooft Rita zich van het leven door zich van de zevende verdieping van haar onderduikadres in Rome te gooien.

In de gevangenis, waar vele maffiosi opgesloten zitten, wordt haar dood met applaus ontvangen.

Door de verklaringen van Piera en Rita, zijn verscheidene maffialeden gearresteerd en is er een onderzoek ingesteld naar de sinds 30 jaar zittende burgemeester van Pantanna, Vincenzino Culicchia (DC). Velen van hen zijn net als bij andere processen inmiddels weer op vrije voeten, ontsnapt tijdens verlof of doordat hun aanklachten verjaard zijn verklaard.

Rita is een heldin, vanwege haar kracht alles op te geven, zelfs de liefde voor haar moeder; zij staat symbool voor iemand die durfde te strijden voor een eigen ideaal en gerechtigheid voor de samenleving.

"Voordat je de maffia kunt bestrijden, moet je eerst eens goed naar jezelf kijken. Alleen nadat je de maffia in jezelf hebt verslagen,. Kun je de maffia bestrijden die deel uitmaakt van jouw habitat, je vrienden, je familie; de maffia dat zijn wij en onze foute manier van denken en doen."

Veronica D'Agostino

La Siciliana Ribelle – Rita Atria, het boek

‘Rome 1992. Wat ik wil na mijn dood is een begrafenis in besloten kring, met enkel diegenen die me geholpen hebben met mijn strijd voor gerechtigheid. Mijn moeder mag zeker niet aanwezig zijn en mag me niet meer zien na mijn dood.’

Die hartverscheurende woorden schreef Rita Atria (Partanna, 4 september 1974 – Roma, 26 juli 1992) in haar dagboek. Op 5 november 1991 verscheen de jonge Siciliaanse voor de antimaffiamagistraat Paolo Borsellino, bezig met onderzoek naar de maffia, om de moord op haar vader en broer te wreken, beide leden van de cosa nostra. Zij overlegt haar dagboeken, die van onschatbare waarde bleken te zijn.

Een moedige stap: een zeventienjarig meisje levert de gegevens die justitie zoekt. Haar leven staat vanaf dat moment echter onder constante bedreiging, de maffia wil haar vermoorden. Een ander groot probleem is haar geloofwaardigheid: zij zal moeten toegeven dat haar vader ook een maffiabaas was, die mensen liet vermoorden. Daarmee schendt zij de eer van de familie en verbreekt in feite alle banden. Verstoten door haar moeder, haar vriend en het hele dorp waarin ze is opgegroeid, is Rita gedwongen Sicilië te verlaten.

Ze duikt onder in Rome, waar Paolo Borsellino haar onder zijn vleugels neemt en haar steunt in haar strijd om gerechtigheid. Vanaf die dag zijn haar dagen geteld. Ze heeft niet langer dan negen maanden nog te leven. Vlak voor haar achttiende verjaardag pleegt Rita Atria zelfmoord.

‘Op het graf werd een kleine gedenksteen geplaatst met het opschrift DE WAARHEID LEEFT: rita’s schoonzus had de steen laten maken – de schoonzus die tot rita’s zelfverkozen dood met haar had samengeleefd. Maanden na de dood van haar dochter bezocht de moeder het graf – en vernielde de grafsteen met een hamer die ze in haar handtas had verstopt. Ze was net zo lang op de gedenksteen in blijven slaan tot er van rita’s foto en het opschrift DE WAARHEID LEEFT nog slechts scherven restten.’

Uit: *Maffia* van Petra Reski

Het boek *Rita Atria, een Siciliaanse rebel* van Petra Reski (auteur van *Maffia: over peetvaders, priesters en pizzeria’s*) is een onvervalste klassieker: het verscheen in 1994, vijftien jaar geleden, en werd door de auteur voor deze Nederlandse uitgave gereviseerd en voorzien van een actueel voorwoord. Uitgever: Lebowski (www.lebowskipublishers.nl)

prijs € 15,- | ISBN 978 90 488 0282 1 | NUR 305 | Lebowski Publishers | Petra Reski – *Rita Atria, een Siciliaanse rebel* verschijnt in september in de Nederlandse boekhandels.

